
OBRAZOVANJE

NEIMAŠTINA JE TEŽAK TERET ZA SVE, POSEBNO ZA DJECU

Prof.dr.sc. Mirjana Nazor: Siromašna djeca su laka meta za zlostavljanje

OBJAVLJENO: 10. STUDENOGA 2021.

NAPISAO: IRENA KUSTURA

Brojna svjetska istraživanja pokazala su da osim što imaju manje šanse za obrazovanje, posao i uspjeh u životu, da su siromašna djeca izloženija nasilju svojih vršnjaka od onih materijalno bolje stojećih. Potvrdilo je to i istraživanje koje je prof.dr.sc. Vesna Bilić provela među učenicima osnovnih škola diljem Hrvatske.

Da se radi o raširenom problemu upozoravaju rezultati koji pokazuju da je tijekom školske godine, trećina djece koja su sudjelovala u istraživanju, odnosno **njih 34,8 posto bilo nasilno barem jednom prema svojim vršnjacima koji su imali lošiji materijalni status.**

Nasilju je, prema tim podacima, bilo izloženo 45,7 posto učenika i to zato što su u lošijem socioekonomskom položaju od svojih vršnjaka – imaju lošiju odjeću i obuću i primjetan nedostatak novca.

– Život u nepovoljnim socioekonomskim uvjetima povezan je s ulogom žrtve, a niže obrazovanje majke, lošiji radni status oca, dječji doživljaj straha zbog nepovoljne financijske situacije, te materijalna deprivacija u školi, statistički su značajni prediktori viktimizacije, odnosno češće od drugih doživljavaju vršnjačko nasilje – stoji u istraživanju u kojem se političarima, javnosti i kreatorima politika sugerira da obrate pozornost i pruže pomoć sve većem broju djece iz socioekonomski ugroženih obitelji.

– *Oni moraju biti u fokusu svih školskih preventivnih programa pa i zbog povećanog rizika da budu izloženi nasilju svojih vršnjaka* – ističe se u istraživanju.

Najranjivija djeca

– *Siromašnu djecu njihovi vršnjaci doživljavaju ranjivijima, manje vrijednima i metama na kojima se lakše izživljavati. Bojim se da je to posljedica odgojne atmosfere u kojoj djeca odrastaju* – objašnjava nam psihologinja prof.dr.sc. **Mirjana Nazor**, naglašavajući da bi roditelji koji nemaju financijskih problema morali svoju djecu od malena, od vrtićke dobi učiti da postoje i oni koji nemaju

dovoljno, kojima je potrebna pomoć, ali i da su oni jednako vrijedni.

– Roditelji moraju odgajati djecu da se prema svojim siromašnim vršnjacima odnose s poštovanjem, da su ta djeca također dobra i poštena i da to što nemaju novca i sve ono što se novcem može kupiti je nevažno. Tako bi djeca naučila da na siromaštvo gledaju kao na nešto što se svakome može dogoditi i što ne mijenja osobine pojedinca. Nije netko zbog siromaštva manje vrijedan ili zločest – upozorava prof.dr.sc. Nazor.

I ona smatra da je siromaštvo ograničavajući faktor za uspjeh u školi, a kasnije i općenito u životu.

– Tu dileme nema. Siromašna djeca žive u okruženju koje ga ne može potaknuti niti mu pomoći da iskoristi svoje pune potencijale. Iznimke, dakako postoje, ali nas takvi slučajevi ne oslobađaju odgovornosti da vodimo računa o onima koji ispaštaju siromaštvo svojih roditelja. Oni nemaju odgovarajuću odjeću, obuću, oni nemaju igračke, knjige, pogotovo ne raznorazne elektronske gedge te koju djeca u materijalno bolje stojećim obiteljima imaju, a koja im pomažu da više toga nauče i jednostavnije se snalaze u životu. Nemaju sve ono u čemu uživaju njihovi vršnjaci čiji roditelji nisu siromašni. Uz to siromašna djeca osim neimaštine imaju i problem kako se nositi s tom činjenicom, kako prikriti u kakvim uvjetima žive.

Potrebna pomoć države

– Oni to rade jer vide da su drugačiji, da su u manjini, a manjine su, uglavnom, diskriminirane izravno ili neizravno i konstantno im se šalje informacija da vrijede manje. U slučaju siromašnih da manje toga imaju, da si manje toga mogu priuštiti, a samim tim da im je vrijednost manja. S tim se u globalu jako teško nositi. Rijetki su oni koji mogu reći – baš me briga .

Profesorica Mirjana Nazor, kao i mnogi, a posebno oni koji su se uvjerali na vlastitoj koži, **smatra da je još uvijek iluzija očekivati da država, odnosno društvo pomogne siromašnima da bi izišli iz te kategorije, koja često znači i ponižavanje od okoline, ali se kaže, nada da će ipak doći vrijeme kada će javne ustanove**

pomoći onima kojima je pomoć zaista potrebna. Pritom prvenstveno misli na djecu, koja ispaštaju položaj roditelja.

Budući su u posebno teškoj situaciji obitelji s više djece, očekuje da bi državne institucije tu trebale pokazati dobru volju i želju da se spriječi demografsko odumiranje, da se obiteljima koje nemaju dovoljno za školovanje troje, četvero ili više djece pomogne.

– Rađanje djece ne bi trebalo biti teret i opasnost za preživljavanje. Država bi za takve obitelji trebala imati kontinuirane modele pomoći, nešto na što roditelji mogu računati. Znam da su zloupotrebe uvijek moguće, ali smatram da realnim mjerama i kriterijima treba razdvojiti one koji su spremni raditi, osigurati maksimalno koliko mogu i koji uz određenu pomoć mogu normalno funkcionirati.

– ističe prof. Nazor. Prema njezinom mišljenju prvi korak koji se mora učiniti u zaštiti potrebitih je osigurati svoj djeci topli obrok u školi.

.....

♦♦ Autor: **Irena Kustura Rosandić** ♦ Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije ♦♦